

Fastlegene i Kirkenes
Kirkenes legesenter
P.b. 401
9915 Kirkenes

08/01/18

Helse og omsorgsdepartementet
postmottak@hod.dep.no

Høringsuttalelse fra fastlegene i Sør-Varanger til høring: «forslag til endringer i akuttmedisinforskriften»:

I Sør-Varanger har vi nå hatt bakvaktsordning siden 1. februar 2017. Vi har således noe erfaring med hvordan bakvakten har fungert i vår kommune og det er med dette utgangspunkt vi svarer på høringsnotatet. I forhold til hvordan det har fungert her, er vårt inntrykk at de som har hatt bakvakt har vært veldig fornøyd med dette, og at de føler en trygghet i å ha noen de kan spørre i vanskelige situasjoner. De spørsmål som kommer når vi har bakvakt er som regel av praktisk karakter og det er en fordel at bakvakten har lokal kunnskap. I tillegg til dette så vil vi påpeke at vi sjelden eller aldri har behov for å rykke ut, og at det meste løses over telefon.

Vi har følgende kommentarer til høringsnotatet:

Utvidelse av overgangsordningen for krav til gjennomfør kurs i akuttmedisin og volds- og overgrepshåndtering:

Sør-Varanger kommune stiller seg positivt til dette. Vi har i forbindelse med den nye akuttmedisinforskriften opplevd at det har noe usikkerhet rundt hva disse kursene skal bestå av, og i hvilket format de skal gjennomføres. Det er således en framtunget nødvendighet at fristen for gjennomføring av kurs nå utsettes. Vi går ut fra at en konkretisering av kursenes innhold skjer i samarbeid og dialog med de relevante faglige foreninger i legeföreningen, samt Nasjonalt senter for legevaktsmedisin, og kanskje Nasjonalt senter for distriktsmedisin.

Endret krav til grunnkompetanse for lege i vakt som følge av ny forskrift om kompetansekrav for leger i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

I det nye forslaget står det at man for å ha selvstendig legevakt må ha:

30 måneder klinisk tjeneste etter grunnutdannelsen **eller** godkjenning som allmennlege.

I tillegg må legen ha gjennomført enten 40 legevakter **eller** ha arbeidet ett år som allmennlege i den kommunale helse og omsorgstjenesten.

I praksis fører dette ikke til noen endring fra slik det har fungert, da vi inntil nylig har hatt veiledet tjeneste i 12 måneder etter ferdig turnus. Slik vi opplever kravet så er dette tilfredsstillende i forhold til de krav som stilles ved legevakt, og det ville vært uheldigom man ikke endret forskriften i tråd med at veiledet tjeneste har frafalt. Det ville jo da i praksis si at kun ferdige spesialister ville kunne gå selvstendig vakt, og dette ville virkelig tappet distriktene for store ressurser. Vi er derfor meget positive til denne endringen.

Det er også muligheter til å søke om unntak fra bakvaksordning for leger i vikariat på inntil to måneders varighet. Vaktlegen må ha gjennomført minst et og et halvt års veiledet tjeneste eller ha gjennomført spesialistutdanningens første del. Til dette har vi to synspunkter:

1. Vi går ut fra at man med spesialistutdanningens første del, mener at man har gjennomført LIS1-tjeneste. Dette kan likevel presiseres bedre i forskriftsteksten.
2. I mange små kommuner der det er en eller to godkjente bakvakter som da må gå en- eller to-delt vakt hele året. Vi mener at det bør være mulig å søke om fritak i perioder for minimum 2 måneder per år, per bakvakt. Dette for at man skal klare å avvikle ferie og avspasering, og at man i denne perioden kan bruke allerede eksisterende leger som jobber i kommunen til vanlig. Slik forskriften nå står vil kommuner med én bakvaktskompetent lege være nødt til å leie inn vikar når denne ene legen er på ferie, istedenfor å bruke lokale leger med lokal kompetanse.

Unntak fra kravet om at bakvakt må kunne rykke ut for bakvaktlege ansatt i hovedlegevaktsentral i forbindelse med planlagt pilotprosjekt på legevaktfeltet

Vi vil benytte anledningen til å kommentere på dette prosjektet. «En slik hovedlegevaktsentral (hoved LVS) skal betjene nasjonalt legevaktnummer 11 61 17 for hele distriktet og ha lege til stede som er tilgjengelig for avklaringer. Legen kan være beslutningsstøtte for annet helsepersonell i kommunene som utfører oppdrag for legevakten, og ved behov være bakvakt for andre legevaktleger i distriktet/ved legevakstasjonene»

Vi har ikke lest prosjektbeskrivelsen, men ut fra det som står i høringsuttalelsen så kan det se ut som om man prøver å få til en dreining av legevaktsoppgaver fra legevaktslege og over til «annet helsepersonell». Dette er en utvikling vi ikke ønsker. Vi har allerede mye hjelp på legevakten fra hjemmesykepleie og personale på sykehjem, men vår erfaring er at veldig ofte må en lege tilse pasienten før situasjonen avklares. De gangene vi klarer å løse problemstillinger over telefon er det fordi vi kjenner pasienten, og dette vil jo ikke være tilfellet om det er en bakvakt fra en hoved LVS, 10 mil unna som skal gi råd. Vi fraråder på det sterkeste at sykepleiere eller annet helsepersonell skal være i første linje for legevakten. Vi mener at fritak fra utrykning kan gjelde for dette prosjektet, så lenge det er en lege som er i første linje.

Når det gjelder fritak fra utrykning, så er det slik at vi i Kirkenes nå har hatt bakvaksordningen i snart ett år. Det er sjeldent eller aldri at vi rykker ut til legevakta. Vi opererer med en bakvakt som skal være rådgivende, og det meste kan løses på telefon. Bakvakten er ikke en løsning på samtidighetskonflikter. Vi mener derfor at man bør vurdere at man i små kommuner kan ha fritak fra utrykning. Det er fint at man hever kompetansen i legevakt, men samtidig må vi påpeke at vaktslitasje og overarbeid er en minst like store kvalitetsutfordringer. Om kravet til utrykning faller bort i småkommuner, vil man også kunne samarbeide bedre mellom kommunene slik at nabokommuner kan dekke opp for hverandre og dermed lette trykket på den enkelte lege i det enkelte distrikt. Vi frykter at slik forskriften står nå så vil den ganske effektivt være med på å få de få erfarne leger i småkommuner til raskt å se seg om etter ny jobb. Vi er heldigvis godt stilt i Kirkenes, men vi frykter at konsekvensene blir store i mange kommuner rundt oss. I en kommune med bare én bakvaktkompetent lege vil denne legen i løpet av ett år enten ha vakt eller være tvunget til å være i nærheten av legevaktsentralen da han har bakvakt med utrykningsplikt. En lengre skitur vil ikke være mulig så lenge man har krav om utrykning.

Mvh

Fastlegene i Sør-Varanger Kommune